

Den snabba e-handeln – en motsats till den hållbara e-handeln?

E-handeln har vuxit kraftigt under de senaste två decennierna och snabb leverans har etablerats som en central konkurrensfaktor. Samtidigt pekar tidigare forskning på att korta leveranstider kan försvåra miljömässigt hållbar logistik, särskilt i e-handelns sista mil. Trots detta har tidsaspekten i e-handelsdistributionen varit relativt lite studerad, särskilt i relation till miljömässig hållbarhet.

E-handelns tillväxt och tidsfaktorns betydelse

Detta projekt tar sig an denna kunskapslucka, med syftet att öka förståelsen för hur tidskraven i e-handeln påverkar möjligheten till miljömässigt hållbar e-handelsdistribution. Detta innefattar hur tidskraven formas, upplevs och hanteras av olika aktörer – konsumenter, e-handlare och transportörer – samt hur dessa tidskrav samspelar med miljömässig hållbarhet.

Projektet har genomförts med en kvalitativ ansats och bygger på flera kompletterande datainsamlingsmetoder: en omfattande hemsidestudie av svenska e-handlare, en dagboksstudie med konsumenter kompletterad med intervjuer, samt en fallstudie med e-handlare, transportföretag och tredjepartslogistik.

Projektets slutsatser

Centrala slutsatser från projektet inkluderar:

- Det finns en tydlig snabbhetsnorm i e-handeln, där snabbhet ofta tas för given trots att många leveranser inte är tidskritiska.
- Konsumenter vill långt ifrån alltid att leveransen ska gå snabbt.
- Brådska och otålighet påverkar konsumenters val på olika sätt: brådska driver akuta beslut, medan otålighet bidrar till en generell förväntan om snabba leveranser även utan faktisk tidsnöd.
- Tidskrav formas och förstärks av flera aktörer, där konsumentantaganden, konkurrens mellan e-handlare och logistiksystemens utformning samverkar.
- Relationen mellan snabbhet och miljömässig hållbarhet utgör en paradox: snabbhet försvårar ofta hållbar logistik, men ses samtidigt som affärskritisk.
- Aktörer förhåller sig till denna paradox på olika sätt, exempelvis genom att projicera ansvar, förenkla hållbarhetsbegreppet eller uttrycka ambivalens.
- Miljömässigt hållbara leveransalternativ kopplas sällan tydligt till längre

leveranstider, vilket gör det svårt för konsumenter att förstå vad som faktiskt gör ett alternativ mer hållbart.

- E-handlare kan differentiera snabbhet – inte alla kunder behöver det snabbaste alternativet.

Sammantaget visar projektet att snabbhet och miljömässig hållbarhet inte är entydiga motsatser, men att deras relation är komplex och kräver mer medveten hantering. Ett centralt bidrag är att synliggöra tidsaspekternas roll och visa på potentialen i att differentiera, planera och kommunicera leveranstider på nya sätt för att stödja en mer hållbar e-handel. ■

Projektname: Den snabba e-handeln – en motsats till den hållbara e-handeln?

Projektledare: Uni Sallnäs

Övriga projektdeltagare: Sara Rogerson, Vendela Santén

Beviljat anslag: 1 675 800 kronor

Projektid: december 2023–november 2025

Handelsrådet | 103 29 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 60
Telefon växel 010-471 85 80
www.handelsradet.se